I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām *(FRONTEX)*

(2010/C 357/01)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. pantu,

ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 8. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti [1],

ņemot vērā lūgumu sniegt atzinumu saskaņā ar 28. panta 2. punktu Regulā (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti [2],

IR PIEŅĒMIS ŠO ATZINUMU.

I. IEVADS

1. 2010. gada 24. februārī Komisija pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām *(FRONTEX)* [3] (turpmāk tekstā – "priekšlikums" vai "regulas priekšlikums").

2. EDAU atzinīgi novērtē faktu, ka Komisija neoficiāli apspriedās ar viņu pirms priekšlikuma pieņemšanas. EDAU sniedza neoficiālas piezīmes 2010. gada 8. februārī, tādēļ Komisijas pieņemtajā galīgajā priekšlikuma redakcijā tika veiktas vairākas izmaiņas.

3. 2010. gada 2. martā Komisijas pieņemtais priekšlikums tika nosūtīts EDAU apspriešanai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu.

4. Šajā kontekstā ir lietderīgi pieminēt arī to, ka 2010. gada 26. aprīlī EDAU sniedza atzinumu par iepriekšējas pārbaudes paziņojumu, kas saņemts no Eiropas Aģentūras operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām *(FRONTEX)* Datu aizsardzības inspektora jautājumā par "Izraidāmo personu vārdu un dažu citu attiecīgu datu vākšanu kopīgiem izraidīšanas pasākumiem (*JRO*)" (turpmāk tekstā – "atzinums par iepriekšēju pārbaudi") [4]. Iepriekš minētā atzinuma secinājumi, kas attiecas uz personas datu apstrādi kopīgo izraidīšanas pasākumu sagatavošanas un īstenošanas kontekstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2007/2004 9. pantu, ir izmantoti par pamatu dažiem šajā atzinumā sniegtajiem novērojumiem un secinājumiem.

[1] OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.
[2] OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.
[3] COM(2010) 61 galīgā redakcija.
[4] Šis atzinums ir pieejams tīmekļa vietnē: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26_Frontex_EN.pdf

Priekšlikuma mērķis un uzdevums

5. Attiecībā uz priekšlikuma mērķi un uzdevumu paskaidrojuma rakstā, kas pievienots regulas priekšlikumam (turpmāk tekstā – "paskaidrojuma raksts"), ir rakstīts šādi: "Šajā priekšlikumā ir skatīti Padomes Regulas (EK) Nr. 2007/2004 (..) grozījumi, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu skaidri noteiktu un pareizu *FRONTEX* aģentūras darbību turpmākajos gados. Priekšlikuma mērķis ir pielāgot regulu, ņemot vērā veiktos novērtējumus un praktisko pieredzi, precizēt Aģentūras pilnvaras un novērst konstatētos trūkumus."

6. Šajā kontekstā ir jāpiemin, ka priekšlikuma 9. apsvērums atsaucas uz faktu, ka Stokholmas programmā ir izteikts aicinājums precizēt un paplašināt *FRONTEX* nozīmi Eiropas Savienības ārējo robežu pārvaldībā.

7. Turklāt 10. apsvērums uzsver nepieciešamību nostiprināt *FRONTEX* operatīvās spējas. Kā norādīts šajā apsvērumā, "Aģentūras pilnvaras ir jāpārskata, jo īpaši, lai nostiprinātu Aģentūras operatīvās spējas, vienlaikus nodrošinot visu pasākumu proporcionalitāti sasniedzamajiem mērķiem un pilnībā ievērojot (..) pamattiesības (..)". Turklāt 11. apsvērumā norādīts, ka "Pašreizējās iespējas sniegt efektīvu palīdzību dalībvalstīm saistībā ar (..) operatīvajiem aspektiem būtu jānostiprina, palielinot tehnisko resursu pieejamību".

8. Tālāk, kā minēts priekšlikuma 4. apsvērumā, "Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kuri ir jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un jo īpaši cilvēka cieņas aizsardzība, spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodu aizliegums, tiesības uz brīvību un drošību, tiesības uz personas datu aizsardzību, patvēruma tiesības, nerepatriēšana, diskriminācijas aizliegums, bērna tiesības un tiesības uz efektīvu tiesībaizsardzību. Dalībvalstīm šī regula jāpiemēro saskaņā ar šīm tiesībām un principiem."

9. Priekšlikums atspoguļo ieteikumus, kas izteikti Komisijas 2008. gada 13. februāra paziņojumā par *FRONTEX* aģentūras novērtēšanu un turpmāko attīstību [1], kā arī Valdes ieteikumus tādā mērā, kādā tie paredz grozīt Aģentūras juridisko pamatu, ar izņēmumiem, kas aprakstīti ietekmes novērtējumā.

II. **VISPĀRĪGAS PIEZĪMES**

10. EDAU kā vispārīgu piezīmi norāda, ka priekšlikuma mērķis ir ļaut *FRONTEX* efektīvāk pildīt pašreizējos uzdevumus un pienākumus, kā arī tos, ko paredz regulas priekšlikums. Saskaņā ar paskaidrojuma rakstu *FRONTEX* jaunie uzdevumi, ja tos apstiprinās, kā piedāvājusi Komisija, cita starpā, ir šādi: 1) paplašināt darbību attiecībā uz riska analīzi, 2) nostiprināt ar pētniecību saistīto darbu; 3) iekļaut iespēju koordinēt kopīgos izraidīšanas pasākumus; 4) jauns uzdevums saistībā ar informācijas sistēmu izstrādi un darbību; 5) jauns uzdevums saistībā ar palīdzības sniegšanu *EUROSUR* u. c.

11. Šo priekšlikumā paredzēto jauno tiesisko regulējumu, kurā *FRONTEX* jādarbojas tuvākajā nākotnē, kas, pamatojoties uz regulas priekšlikumu, var sekmēt arī jaunu operatīvo uzdevumu uzdošanu *FRONTEX*, EDAU ir pienācīgi ņēmis vērā, izvērtējot šā atzinuma saturu un secinājumus.

12. Ņemot vērā minēto pamatinformāciju un, kā iepriekš minēts, iespējamos jaunos Aģentūras uzdevumus un pienākumus, pārsteidz tas, ka regulas priekšlikums gandrīz nemaz nepiemin personas datu apstrādi *FRONTEX*, vienīgais izņēmums ir priekšlikuma 11. panta pēdējais teikums. Arī šī problēma tiks izskatīta papildus, ņemot vērā konstatējumus un secinājumus, kas iekļauti 4. punktā minētajā EDAU atzinumā par iepriekšēju pārbaudi.

13. Turklāt atzinumā uzmanība tiks pievērsta tiem konkrētajiem regulas priekšlikuma noteikumiem, kas izraisa vai nākotnē var izraisīt ietekmi uz datu aizsardzību. Šajā kontekstā atzinumā izvērtēs turpmāk minētos konkrētos noteikumus:

— informācijas apmaiņas sistēmas (jauna 11. panta redakcija),

— datu aizsardzība (no jauna pievienots 11. panta a) apakšpunkts),

— drošības noteikumi klasificētas informācijas un konfidenciālas neklasificētas informācijas aizsardzībai (no jauna pievienots 11. panta b) apakšpunkts),

— sadarbība ar Eiropas Savienības aģentūrām un organizācijām un starptautiskajām organizācijām (jauna 13. panta redakcija),

— operatīvās sadarbības ar trešām valstīm un sadarbības ar trešo valstu kompetentajām iestādēm veicināšana (jauna 14. panta redakcija).

[1] COM(2008) 67 galīgā redakcija.

Konkrēta juridiskā pamata trūkums personas datu apstrādei FRONTEX

14. Kā jau minēts, priekšlikumā nav precizēts, vai un, ja tā, kādos apstākļos, ar kādiem nosacījumiem un ar kādiem ierobežojumiem, kā arī ievērojot kādus aizsargpasākumus, *FRONTEX* varētu saņemt atļauju apstrādāt (dažus) personas datus, ņemot vērā priekšlikumā paredzēto uzdevumu un pienākumu apjoma palielināšanos. Patiesi, regulas priekšlikums šo jautājumu neizskaidro un neietver konkrētu juridisko pamatu, kas sniegts, lai izskaidrotu apstākļus, kādos šāda apstrāde *FRONTEX* varētu notikt, ievērojot stingrus datu aizsardzības aizsargpasākumus un saskaņā ar proporcionalitātes un nepieciešamības principiem.

15. Šajā kontekstā ir svarīgi vēlreiz atgriezties pie paskaidrojuma raksta, kas informē, ka priekšlikumā ir pilnībā ietverts ietekmes novērtējuma ieteicamais risinājums, "izņemot ierobežotu pilnvaru piešķiršanu FRONTEX personas datu apstrādei saistībā ar cīņu pret noziedzīgiem tīkliem, kas organizē nelegālo imigrāciju". Paskaidrojuma rakstā tālāk teikts, ka "Komisija uzskata, ka ir jāizpēta visas iespējas pastiprināt cīņu pret migrantu nelikumīgu ievešanu un cilvēku tirdzniecību". Tomēr "tā uzskata, ka jautājumu par personas datiem informācijas apmaiņas vispārējas stratēģijas kontekstā lietderīgāk būtu skatīt vēlāk šā gada laikā, ņemot vērā arī veicamo analīzi par turpmāko sadarbības attīstību starp aģentūrām tieslietu un iekšlietu jomā, kas paredzēta Stokholmas programmā".

16. EDAU apšauba Komisijas nostāju regulas priekšlikumā attiecībā uz jautājumu par personas datu apstrādi *FRONTEX*. Iepriekš citētā atsauce paskaidrojuma rakstā neizskaidro, kāds varētu būt personas datu apstrādes apjoms citās *FRONTEX* darbības jomās (skatīt 10. un 11. punktu). Lai paskaidrotu to ar piemēru, EDAU vēlas atsaukties uz savu atzinumu par iepriekšēju pārbaudi jautājumā par kopīgo izraidīšanas pasākumu sagatavošanu un īstenošanu – šīs darbības kontekstā *FRONTEX* informēja EDAU, ka personas datu apstrāde var būt nepieciešama, lai efektīvi pildītu *FRONTEX* regulas 9. pantā noteiktos uzdevumus.

17. Atzinumā par iepriekšēju pārbaudi EDAU atzina, ka "konkrētāks juridiskais pamats, salīdzinot ar Regulas (EK) Nr. 2007/2004 9. pantu, ir vēlams, ja ne nepieciešams, tādēļ, ka mazaizsargāto iedzīvotāju attiecīgie dati un darbības ir konfidenciāli un tiem vajag nodrošināt skaidrākus apstrādes ierobežojumus un sniegt pienācīgas garantijas datu subjektiem, kā to paredz Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pants".

18. EDAU uzskata, ka kopīgo izraidīšanas pasākumu piemērs, kura kontekstā *FRONTEX* atzīst personas datu apstrādi par nepieciešamu, parāda, ka steidzami ir nepieciešams iekļaut priekšlikumā izskaidrojumu par šo jautājumu. Nopietnas bažas raisa Komisijas nevēlēšanās precizēt šo jautājumu regulas priekšlikumā vai nepārprotami norādīt datumu, līdz kuram tā šo precizējumu veiks, tā vietā labāk atliekot šo problēmu, kamēr mainīsies tiesiskie un politiskie apstākļi (skatīt šā atzinuma 15. punktu). Pēc EDAU domām, šāda nostāja var izraisīt nevēlamu tiesisko neskaidrību un izraisīt nopietnu risku, ka netiks ievēroti datu aizsardzības noteikumi un aizsargpasākumi.

19. Izvērtējot priekšlikumā paredzētos *FRONTEX* jaunos uzdevumus un pienākumus, EDAU uzskata, ka regulas priekšlikumā – nepieciešamā un pienācīgā mērā – ir nepārprotami jāizskata jautājums par to darbību apjomu, kas var likt veikt personas datu apstrādi *FRONTEX*. EDAU ir pārliecināts, ka ir nepieciešams konkrēts juridiskais pamats, kas regulē personas datu apstrādi *FRONTEX*, ievērojot pašreizējos vai jaunos uzdevumus. Šāda apstrāde ir pieļaujama tikai, ja tā nepieciešama nepārprotami noteiktiem un likumīgiem nolūkiem – jo īpaši kopīgajiem izraidīšanas pasākumiem.

20. Turklāt minētajam juridiskajam pamatam ir jāprecizē nepieciešamie un pienācīgie aizsargpasākumi, ierobežojumi un nosacījumi, atbilstoši kuriem šāda personas datu apstrāde notiktu saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantu.

21. Vajadzība veikt šādu precizējumu ir vēl noderīgāka, ņemot vērā praktiskās grūtības nepārprotami nodalīt *FRONTEX* operatīvās un neoperatīvās darbības, un, proti, gadījumus, kad personas datu apstrāde notiktu *tikai administratīviem* vai *tikai operatīviem nolūkiem*. Šie termini var izraisīt neizpratni attiecībā uz precīzu apjomu un saturu. Tādēļ EDAU aicina likumdevēju izskaidrot šo jautājumu regulas priekšlikumā.

22. EDAU arī izmanto šo iespēju, lai uzsvērtu, ka atzinumā par iepriekšēju pārbaudi sniegtie secinājumi ir piemērojami tikai konkrētām darbībām (t. i., kopīgajiem izraidīšanas pasākumiem), kas *FRONTEX* ir jāveic nākotnē saskaņā ar *FRONTEX* regulas 9. pantu [1]. Šie secinājumi ir balstīti

[1] 9. pants paredz, ka "1. Saskaņā ar Kopienas izraidīšanas politiku Aģentūra sniedz vajadzīgo palīdzību dalībvalstu kopīgo izraidīšanas pasākumu organizācijai. Aģentūra var arī izmantot pieejamos Kopienas finanšu līdzekļus izraidīšanas jomā. (..)".

uz konkrētās darbības tiesisko un praktisko apstākļu vispusīgu analīzi, kā arī informāciju, ko *FRONTEX* sniedzis EDAU iepriekšējās pārbaudes gaitā. Tādēļ tos nevar attiecināt uz nepieciešamības, proporcionalitātes un likumības novērtējumu nekādai personas datu apstrādei, ko nākotnē var plānot saistībā ar citām *FRONTEX* darbībām. Ja *FRONTEX* plāno veikt kādu citu personas datu apstrādi, katrā atsevišķā gadījumā ir jāanalizē jautājums par šīs apstrādes likumību, ja *FRONTEX* regula neparedz kādu īpašu noteikumu [1].

III. PRIEKŠLIKUMA ĪPAŠO NOTEIKUMU ANALĪZE

23. Kā minēts 13. punktā, šajā atzinumā vērtē arī tos regulas priekšlikuma īpašos noteikumus, kas ietekmē vai nākotnē var ietekmēt datu aizsardzību (11., 11a., 11b., 13. un 14. pants).

11. pants. Informācijas apmaiņas sistēmas

24. Priekšlikums paredz jaunu Regulas (EK) Nr. 2007/2004 11. panta redakciju, kas maina Aģentūras uzdevumus, uzdodot tai veicināt informācijas apmaiņu un izstrādāt un pārvaldīt informācijas sistēmu, kas spēj veikt klasificētās informācijas apmaiņu. Proti, piedāvātā redakcija paredz, ka "Aģentūra var veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai veicinātu tās informācijas apmaiņu ar Komisiju un dalībvalstīm, kura attiecas uz Aģentūras uzdevumiem. Tā izstrādā un ekspluatē informācijas sistēmu, kas ir piemērota klasificētas informācijas apmaiņai starp Komisiju un dalībvalstīm. Informācijas apmaiņa šajā sistēmā neietver apmaiņu ar personas datiem".

25. EDAU atzinīgi novērtē precizējumu, kas piedāvāts iepriekš minētā noteikuma pēdējā teikumā, jo tas izskaidro, ar kādu informācijas saturu *FRONTEX* var apmainīties ar Komisiju un dalībvalstīm, un neliek šaubīties par to, vai šāda informācijas apmaiņa ietver arī personas datus.

26. Tomēr saistībā ar to EDAU vēlas pievērst uzmanību faktam, ka piedāvātā 11. panta redakcija īstenībā ir vienīgais priekšlikuma noteikums, kas nepārprotami regulē jautājumu par personas datu apmaiņu *FRONTEX* attiecībā uz Aģentūras operatīvajiem pasākumiem. Šis noteikums to nodrošina, izslēdzot personas datu apmaiņu konkrētā informācijas sistēmas daļā. Fakts, ka citos noteikumos, piemēram, tajā, kas regulē sadarbību ar Eiropas Savienības aģentūrām un struktūrām un starptautiskajām organizācijām (13. pants), vai tajā, kas regulē sadarbību ar trešām valstīm (14. pants), nav neviena šāda veida precizējuma, var izraisīt neskaidrību vai pat bažas datu aizsardzības jomā.

11. panta a) apakšpunkts. Datu aizsardzība

27. Priekšlikums paredz papildus iekļaut 11. panta a) apakšpunktu, kas attiecas uz Regulas Nr. 45/2001 piemērošanu, un ir izteikts šādā redakcijā: "Valde izveido noteikumus, kā Aģentūrai jāpiemēro Regula (EK) Nr. 45/2001, tostarp attiecībā uz Aģentūras datu aizsardzības inspektoru."

28. EDAU atzinīgi novērtē šo noteikumu, kas apstiprina, ka Aģentūrai ir pienākums apstrādāt personas datus saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001 gadījumos, kad tai ir atļauts šādi rīkoties.

29. Šajā kontekstā īpaši svarīga ir datu aizsardzības inspektora iecelšana, un tā ir jāpapildina ar tūlītēju īstenošanas noteikumu izstrādi attiecībā uz pilnvarām un uzdevumiem, kas jāuztic datu aizsardzības inspektoram saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 24. panta 8. punktu. Turklāt šie noteikumi ir jāpapildina ar visiem nepieciešamajiem pasākumiem, kas vajadzīgi šīs regulas efektīvai piemērošanai *FRONTEX*.

30. Šis noteikums ir ļoti noderīgs arī atzinuma par iepriekšēju pārbaudi secinājumu kontekstā, tādēļ *FRONTEX* ir informējis EDAU, ka personas datu apstrāde būtu nepieciešama arī, lai varētu pienācīgi un efektīvi izpildīt uzdevumus, ko paredz *FRONTEX* regulas 9. pants. Kad piemēros Regulu (EK) Nr. 45/2001, *FRONTEX*, pildot personas datu apstrādātāja pienākumus, būs jānodrošina visu šajā regulā iekļauto noteikumu ievērošana.

31. Šajā saistībā jāpiebilst, ka priekšlikumā nav iekļauti nekādi konkrēti noteikumi par datu subjekta tiesību izmantošanu (Regulas (EK) Nr. 45/2001 13.–19. pants). Turklāt nav arī neviena īpaša noteikuma, kas saistītos ar personas datu apstrādātāja pienākumu sniegt informāciju datu subjektam (Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pants). EDAU iesaka īpašu uzmanību šiem noteikumiem pievērst pasākumos, kas Valdei jāizstrādā, pamatojoties uz priekšlikumā piedāvāto 11. panta a) apakšpunktu.

[1] Skatīt atzinuma par iepriekšēju pārbaudi 3.2. punktu "Apstrādes likumība" – "EDAU uzskata, ka tādējādi Regulas (EK) Nr. 2007/2004 9. pantu un Regulas (EK) Nr. 45/2001 5a. pantu, ņemot vērā šā gadījuma īpašos apstākļus, var izmantot tikai kā plānotās apstrādes darbības provizorisku juridisko pamatu, un ir rūpīgi jāizvērtē vajadzība pēc konkrētāka juridiskā pamata saistībā ar uzsākto grozījumu veikšanu Regulā (EK) Nr. 2007/2004". Noslēguma secinājumos EDAU arī ierosināja *FRONTEX*: 1) izvērtēt Regulas (EK) Nr. 45/2001 9. pantu, pirms to sāk piemērot *FRONTEX*, lai varētu izpildīt šā panta prasības. Šajā jautājumā EDAU prasīja, lai *FRONTEX* viņu informē par metodoloģiju, kā minētais pants tiks ievērots, pirms to sāk piemērot Aģentūrai; 2) ieviest nepieciešamās procedūras, lai garantētu datu subjektu tiesības; 3) ieviest pienākumu informēt pirms apstrādes darbības veikšanas, izņemot gadījumus, kad dalībvalsts sniedz informāciju datu subjektiem saskaņā ar minētās regulas 12. pantu. EDAU arī lūdza *FRONTEX* informēt viņu par šajā jomā veiktajiem konkrētajiem īstenošanas pasākumiem.

11. panta b) apakšpunkts. Drošības noteikumi klasificētas informācijas un konfidenciālas neklasificētas informācijas aizsardzībai

32. 11. panta b) apakšpunkts paredz, ka *FRONTEX* attiecībā uz klasificēto informāciju ir jāpiemēro Komisijas Lēmuma 2001/844/EK, EOTK, Euratom drošības principi. Tiem *inter alia* jāietver noteikumi par klasificētās informācijas apmaiņu, apstrādi un uzglabāšanu. Piedāvātais noteikums arī uzdod Aģentūrai apstrādāt konfidenciālo neklasificēto informāciju, ko apstiprinājusi un īstenojusi Komisija.

33. EDAU atzinīgi novērtē šo noteikumu kā nepieciešamu precizējumu attiecībā uz veidu, kā *FRONTEX* jānotiek klasificētās informācijas drošības nodrošināšanai, apmaiņai, apstrādei un uzglabāšanai. EDAU arī atzinīgi novērtē veidu, kā konfidenciālā neklasificētā informācija ir droši jāapstrādā, ievērojot Komisijas apstiprinātos drošības principus. Lai izpildītu un izskaidrotu šo drošības pienākumu, EDAU iesaka pievienot 11. panta b) apakšpunkta pēdējam teikumam vārdus "un attīsta tos saskaņā ar savu un detalizētu drošības politiku". Patiesi, lai Komisijas principi būtu efektīvi, tie pienācīgi jātransponē un jāīsteno ar pielāgotas drošības politikas palīdzību.

13. pants. Sadarbība ar Eiropas Savienības aģentūrām un organizācijām un starptautiskajām organizācijām

34. Priekšlikums izmaina pašreizējo *FRONTEX* regulas 13. panta redakciju. Jaunā redakcija paredz, ka "Aģentūra var sadarboties ar Eiropolu, Eiropas Patvēruma lietu atbalsta biroju (EPAB), Pamattiesību aģentūru un citām Eiropas Savienības aģentūrām un struktūrām un starptautiskajām organizācijām, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, ievērojot darba vienošanos, ko noslēdz ar šīm struktūrām, saskaņā ar attiecīgajiem Līguma noteikumiem un noteikumiem par šo struktūru kompetenci".

35. Pēc šā noteikuma analīzes EDAU izprot, ka šajā pantā minētie sadarbības nolīgumi ar aģentūrām, struktūrām un starptautiskajām organizācijām neparedzēs personas datu apstrādi. Šī izpratne ir balstīta uz faktu, ka jaunā redakcija neprecizē šo jautājumu un nepievēršas datu kategorijām, ar ko var apmainīties aģentūras un struktūras. Tā arī neparedz nosacījumus, ar kādiem šāda apmaiņa varētu notikt.

36. Neskarot iepriekš minēto nostāju, EDAU vēlas pievērst uzmanību Padomes Lēmuma (2009. gada 6. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Policijas biroju (Eiropolu) [1] (turpmāk tekstā – "Eiropola lēmums"), 22. panta noteikumiem par *attiecībām ar Savienības vai Kopienas iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām*. Šis noteikums ļauj Eiropolam izveidot un uzturēt sadarbības attiecības ar iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kuras ir izveidotas ar Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienu dibināšanas līgumiem un vai balstoties uz tiem, konkrēti – ar *FRONTEX*. Šajā kontekstā jāpiebilst, ka 22. panta 2. punkts paredz, ka "Eiropols slēdz līgumus vai sadarbības vienošanās ar 1. punktā minētajām iestādēm. Šādi līgumi vai sadarbības vienošanās var attiekties uz operatīvās, stratēģiskās un tehniskās informācijas apmaiņu, ietverot personas datus un klasificēto informāciju. Katru šādu līgumu vai sadarbības vienošanos var noslēgt tikai pēc valdes apstiprinājuma saņemšanas, kas iepriekš ir saņēmusi apvienotās uzraudzības iestādes atzinumu, ciktāl tas attiecas uz personas datu apmaiņu." Turklāt, pamatojoties uz 22. panta 3. punktu, pirms šāda 2. punktā minētā nolīguma vai sadarbības līguma stāšanās spēkā Eiropols var tieši saņemt un izmantot informāciju, tostarp personas datus, no 1. punktā minētām iestādēm, ja vien tas ir vajadzīgs tā uzdevumu likumīgai veikšanai, un tas var saskaņā ar 24. panta 1. punkta noteikumiem tieši nosūtīt informāciju, tostarp personas datus šādām iestādēm, ja tas ir vajadzīgs saņēmēja uzdevumu likumīgai veikšanai.

37. Tā kā Eiropola lēmums paredz noteikumu, kas varētu ļaut Eiropolam noslēgt vienošanos vai sadarbības nolīgumu ar *FRONTEX* arī jautājumā par operatīvās, stratēģiskās vai tehniskās informācijas apmaiņu, tostarp attiecībā uz personas datiem, EDAU aicina likumdevēju izskaidrot regulas priekšlikumā, ka sadarbības nolīgumā, ko varētu noslēgt ar Eiropolu, pamatojoties uz piedāvāto *FRONTEX* regulas 13. pantu, būtu jāizslēdz personiskās informācijas apmaiņa.

14. pants. Operatīvās sadarbības ar trešām valstīm un sadarbības ar trešo valstu kompetentajām iestādēm veicināšana

38. Priekšlikuma 14. panta 1. punkts attiecas uz jautājumu par operatīvās sadarbības ar trešām valstīm un sadarbības ar trešo valstu kompetentajām iestādēm veicināšanu. Proti, tas paredz, ka Aģentūra "jautājumos, uz kuriem attiecas Aģentūras darbības, un ciktāl tas vajadzīgs, lai pildītu tās pienākumus, (..) veicina dalībvalstu un trešo valstu operatīvo sadarbību, ievērojot Eiropas Savienības ārējo attiecību politiku un cilvēktiesības". Turklāt iepriekš minētā panta 6. punkts paredz, ka "saskaņā ar attiecīgajiem Līguma noteikumiem Aģentūra var sadarboties ar trešo valstu iestādēm, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, ievērojot darba vienošanās, ko noslēdz ar šīm struktūrām".

[1] 2009/371/TI (OV L 121, 15.5.2009., 37. lpp.).

39. Attiecībā uz iepriekš minēto noteikumu EDAU norāda, ka tas neattiecas uz personas datu apstrādi un arī neprecizē, vai, un ja tā, kādā mērā un kādos apstākļos "sadarbības vienošanās", kas paredzētas šajā noteikumā, ietvertu personas datus. Tādēļ un, ņemot vērā arī pamatojumu, kas minēts vispārīgajās piezīmēs, EDAU izprot, ka šis noteikums neietvertu personas datu apstrādi. Šāds secinājums arī saskan ar informāciju, ko EDAU saņēmis no *FRONTEX* kontekstā ar paziņojumu par iepriekšēju pārbaudi jautājumos par kopīgajiem izraidīšanas pasākumiem.

IV. **SECINĀJUMI**

40. EDAU atzinīgi novērtē faktu, ka Komisija ir apspriedusies ar viņu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu.

41. EDAU ir ņēmis vērā regulas priekšlikuma mērķi un uzdevumus, kā arī iemeslus, kas likuši pieņemt šo priekšlikumu, paredzot veikt grozījumus *FRONTEX* tiesiskajā regulējumā. Proti, EDAU norāda, ka priekšlikuma mērķis ir ļaut *FRONTEX* efektīvāk pildīt pašreizējos uzdevumus un pienākumus, kā arī tos, ko paredz regulas priekšlikums.

42. Ņemot vērā šajā priekšlikumā paredzēto jauno tiesisko regulējumu, kurā *FRONTEX* jādarbojas tuvākajā nākotnē un kurš, pamatojoties uz regulas priekšlikumu, var sekmēt arī jaunu operatīvo uzdevumu uzdošanu *FRONTEX*, pārsteidz tas, ka priekšlikumā nav pieminēta personas datu apstrāde *FRONTEX*, izņemot vienīgi 11. panta pēdējo teikumu.

43. EDAU uzskata, ka regulas priekšlikumā – nepieciešamā un pienācīgā mērā – ir nepārprotami jāizskata jautājums par to darbību apjomu, kas var likt veikt personas datu apstrādi *FRONTEX*.

44. Ir vajadzīgs konkrēts juridiskais pamats, kas regulētu personas datu apstrādes jautājumu *FRONTEX* un izskaidrotu apstākļus, kādos šāda apstrāde *FRONTEX* var notikt, ievērojot stingrus datu aizsardzības aizsargpasākumus un saskaņā ar proporcionalitātes un nepieciešamības principu. Šāda apstrāde ir pieļaujama tikai, ja tā nepieciešama nepārprotami noteiktiem un likumīgiem nolūkiem (jo īpaši kopīgajiem izraidīšanas pasākumiem).

45. Minētajam juridiskajam pamatam ir jāprecizē nepieciešamie un pienācīgie aizsargpasākumi, ierobežojumi un nosacījumi, atbilstoši kuriem šāda personas datu apstrāde notiktu saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantu, kā vienu no svarīgākajiem elementiem paredzot arī garantijas attiecībā uz datu subjekta tiesībām.

46. Nopietnas bažas raisa Komisijas nevēlēšanās precizēt šo jautājumu regulas priekšlikumā vai nepārprotami norādīt datumu, līdz kuram tā šo precizējumu veiks, tā vietā labāk atliekot šo problēmu, kamēr mainīsies tiesiskie un politiskie apstākļi. Pēc EDAU domām, šāda nostāja var izraisīt nevēlamu tiesisko neskaidrību un nopietnu risku, ka netiks ievēroti datu aizsardzības noteikumi un aizsargpasākumi.

47. Lai papildus uzlabotu šo priekšlikumu, EDAU arī aicina likumdevēju regulas priekšlikumā izskaidrot, ka sadarbības nolīgumā, ko varētu noslēgt ar Eiropolu, pamatojoties uz piedāvāto *FRONTEX* regulas 13. pantu, būtu jāizslēdz personiskās informācijas apmaiņa. Turklāt EDAU arī ierosina izskaidrot priekšlikuma 11. panta b) apakšpunktu.

Briselē, 2010. gada 17. maijā

Peter HUSTINX

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs